

OBSAH

1. KAPITOLA
ZAMOŘENÁ LÉTA (1964–1969)
- 1. Lyndon Johnson 7**
„Velká společnost“ a rasový problém 10
Čas nedospělých 12
- 2. Vietnamská dilemata americké politiky 13**
Johnsonova osudová rozhodnutí 17
- 3. Konec amerického optimismu 20**
„Druhá válka“ 22
Krise špiček 24
- 4. Společenská smlouva Leonida Brežněva 25**
Brežněv a ti druzí 27
Opatrnost na prvním místě 30
- 5. Alžírská lekce 32**
Socialismus à la Nkrumah 34
Kubánci v Africe – první zkoušky 36
- 6. Jihovýchodní Asie: chybná geostrategie USA 38**
Trojúhelník Peking–Hanoj–Moskva 41
„Velká proletářská kulturní revoluce“ 42
- 7. Tet 46**
Johnson na konci 46
Chicago 1968 a poučení pro demokraty 49
- 8. De Gaullova vlastní cesta 51**
Proměny v Bonnu 53
„Měsíc barikád“ a de Gaullův odchod 55
- 9. Labour Party a „místo nahoře“ Harolda Wilsona 57**
Labouristické manifesty a britské reality 61
Irská past 62
- 10. Násir a Kreml 64**
Středovýchodní dračí setba 65
Arabská jednota a palestinská otázka 68
- 11. Izrael a Násir: rozdílná hledání 69**
Šestidenní válka 1967 71

12. Pražské jaro v mezinárodním kontextu 74

Polská ouvertura 77

Rozporná skandinávská scéna 78

Palme a Kekkonen 79

2. KAPITOLA

AMERICKÁ TRAGÉDIE (1969–1975)

1. Americký volební verdikt 1968 82

Nixon – síla a slabost 83

Kissinger 86

2. Nixonova a Kissingerova východiska 88

Staré reflexy: Nixon a Vietnam 90

Čínská karta 92

3. Rudohnědá symbióza v západní Evropě 95

„Ostpolitik“ Willyho Brandta 97

Kreml, Gomulka a Ulbricht 98

4. Sovětská karta Nixona a Kissingera 102

Nixonovi démoni 104

Brežněvovy vzdušné zámky 107

5. Egypt po šestidenní válce 108

Izraelská „inerce“ a válka k vyčerpání protivníka 110

6. Násirovy nemoci: Palestinci, Nimajrí a Kaddáfí 113

Jordánská krize 1970 115

7. Sádátova iniciativa 118

Otřesy sovětsko-egyptských vztahů 119

Sádát a Asad na válečné stezce 121

Americká výhra, sovětská prohra 124

8. Kissinger na vrcholu 125

Důsledky války 1973 pro poměr sil 127

Izraelská revize jistot a arabská „zbraň“ – ropa 128

Watergate 131

9. Latinská Amerika – vojáci a rebelové 133

Allende a Lidová fronta 135

Dozvuky Chile: Havana a Moskva 138

10. Konec Nixonova prezidentství. Gerald Ford 139

Pád Saigonu 141

Portugalská krize 1974–1975 143

11. Helsinský proces 146

Americká debata. Neokonzervativismus 148

12. Nová ohniska studené války 152

Angola 154

13. Kissinger na odchodu 157

Ford a Carter 160

Nemocné dědictví 60. let 161

3. KAPITOLA

TRH MARNOSTI (1976–1981)

1. Carter, outsider ve Washingtonu 165

Problém mezinárodní věrohodnosti 167

Détente a lidská práva 168

2. Zaslepenost Kremlu 171

„Ořechové politbyro“ 173

Carter a vztahy Moskva–Washington 176

3. Proměny Nové levice 178

Od Brandta ke Schmidtovi 180

Křížovatka sociální demokracie 181

4. Whitehall téměř v ofsajdu 183

Wilsonovo zklamání 184

„Zima naší nespokojenosti“. Margaret Thatcherová 187

5. Zrazený lid černé Afriky 189

Sovětské dilema v Africkém rohu: Barre či Mengistu? 192

V píscích Ogadenu 194

6. Střední východ – hořká sovětsko-komunistická bilance 196

Politický islám 198

Petroislám a Saúdská Arábie 199

Asad, Baas a Palestinci 200

7. Saddám Husajn 202

„Enfant terrible“ Kaddáfí 205

Prolog libanonské tragédie 207

8. Sádát v Jeruzalémě 209

Camp David 213

Sádát – uhaslá hvězda naděje 214

9. Dynastie Pahlaví na šikmé ploše 215

Rozpaky Moskvy nad afghánskými komunisty 218

10. Počátek Chomejního revoluce 220

Vánoční dárek Afghánistánu 223

11. Postkoloniální indický subkontinent 226

Ajjúb, Bhutto a Jachjá 227

Gándhiová a bangladéšská krize 228

Mezi demokracií a diktaturou 230

12. Rudohnědá revoluce v Kambodži 233

Vietnamská intervence 235

Konec Mao Ce-tungovy éry 236

13. Konfuciánský model 239

Japonský zázrak 240

Tchajwanská proměna 243

Zázrak na řece Hanu 244

Orientální stalinismus Kim Il-songa 245

14. „Přesun historické iniciativy“. Pyrenejský poloostrov 247

Itálie: od pravého středu k levému středu a zpět 249

15. SALT II a západní rozpaky 251

Schmidt a rakety SS-20 253

Faleš „pozitivního míru“ a imperiální nadutost 254

16. Vatikánský mezník 1978 257

Nové polské otřesy 258

Solidarita, Kreml a první fáze polské krize 1980–1981 261

17. „Neschopnost Ameriky a Cartera“ 264

Carterovy smutky 266

Ronald Reagan 268

4. KAPITOLA

OFENZIVA DEMOKRACIE (1981–1985)

1. Reaganův prezidentský styl 271

Reagan – Thatcherová – Jan Pavel II. 272

2. Polská cesta – k výjimečnému stavu 276

Jugoslávská krizová ouvertura 279

Ceaúšeskova šoková terapie 282

3. Železná lady 284

Falklandy a britsko-americký „zvláštní vztah“ 285

Thatcherová na Olympu 287

Hatrick 290

4. „Žijeme s nimi na jedné planetě“ 291

„Vikářství“ generála Haiga 293

Reagan a těžké váhy 296

5. Andropov a Reaganova výzva 298

Washington, Londýn a Moskva 1984–1985 302

6. USA a Latinská Amerika na počátku 80. let 304

Reagan, Grenada a sandinisté 305

Washington po volbách 1984: aféra „Irangate-contras“ 308

7. Asadova „lecke Hama“ 310

Izrael a libanonská krize 312

Libanonský vítěz Asad 315

- 8. K nejdelší válce 20. století** 317
Iniciativa na straně mullů 319
Íránská deziluze 322
- 9. Čína Teng Siao-pchinga** 323
Úpadek maoistického komunismu: barmský příklad 325
Singapurský a malajsijský „měkký autoritarismus“ 326
- 10. Komunistická zklamání v Africe** 328
Mezi dogmaty a realitou 330
Mugabeho „neopatrimoniální systém“ 332
JAR před bouří 333
- 11. Změna koalicí v Bonnu** 335
Mitterrandův návrat 336
Vychladlá euforie 338
Technokratická modernizace a nemožné „soužití“ 339
- 12. Stockholmský syndrom** 341
Konec „zlatého čtvrtstoletí“. Soupeření dvou bloků 342
Švédsko a Finsko – rozdíl a podobnosti 345
- 13. Řecko: přerušená stabilizace** 347
Od junty k „politefesi“ 348
Krise kemalismu 351

5. KAPITOLA

ZÁNİK IMPÉRIA (1985–1991)

- 1. Gorbačov** 354
Falešné „urychlení“ 356
Reagan a Gorbačov 358
- 2. Dvojitý obraz perestrojky 1988–1990** 361
Zavinil to Gorbačov? 363
- 3. Jihojemenská revoluce v akci** 367
Otevřená rána Afghánistánu 369
Gorbačovova afghánská hledání 370
- 4. Poslední zvonění pro satelitní impérium** 373
Polský a maďarský obrat 377
- 5. Gentleman Bush** 379
Panama a Nikaragua 381
- 6. Bumedienův socialismus** 383
Bendžedídova „perestrojka“ kontra islámisté 385
Egypt, Sýrie, Libye – hry najisto 388

7. Mullové a Saddám: rozdílná poučení z války 391

Intifáda kamenujících dětí 394

Kuvajtské téma 396

8. Bushova atlantická politika – Kohl na výsluní a soumrak pro Thatcherovou 398

Bush, Gorbačov a Jelcin 401

Dilemata větší a menší 402

9. Honecker, Gorbačov a Kohl 404

Zbouraná zeď 406

Znovusjednocení 408

10. Čína 80. let 411

Rozsypané domino 413

Tchien an-men 416

11. Konec „dynastie Néhrú“ 419

Pákistánská „dynastie Bhuttů“ 421

Sovětská afghánská politika: sezení na dvou židličkách 423

Tragická rozuzlení: Afghánistán a Jemen 424

12. Rozklad komunistických režimů v černé Africe 426

Změny jen napolo 428

Mandela 431

13. „Pouštní štít“ 432

„Matka všech bitev“ 434

Chudá žeň Západu na Středním východě 436

14. Východoevropské domino 439

USA a jugoslávská krize 442

Balkánská tragédie 444

15. Sovětská krizová scéna 1990–1991 446

Ruský 21. srpen 449

V posledním tažení 451

Bělověžský prales 453

ZÁVĚR

NOVÝ SVĚTOVÝ NEPORÁDEK 1992–2008

I.

1. Clinton a zklamaný Bush 457

Clinton a „ztracené desetiletí“ 458

2. Clintonova devadesátá léta 461

3. Rusko: Jak budete zítra žít? 462

Stále stejný Jelcin 463

4. „Kubánský zázrak“ 466

II.

1. Radikální islámismus a „Eurábie“ 469

Krise identity 470

K celosvětovému islámskému chalífátu? 474

2. Globalizace a Evropa 476

Hledání rovnováhy 477

Globalizace a západní pomoc 478

Globalizace v Latinské Americe 480

Globalizace v černé Africe 482

III.

1. Rozpaky nad Clintonem 486

2. Pohroma pro USA: Georgie W. Bush 489

Bushova doktrína 491

3. Írán a „osa zla“ 492

Dynastie Asadů 493

Korejská repetice 495

4. „Zářící Indie“ 495

Ke druhému „Velkému skoku“ 496

5. Putinová „řízená demokracie“ 498

Studený mír 499

IV.

1. Cesta do Bagdádu 502

2. K občanské válce v Iráku 503

Pákistánské a afghánské hrozby 505

3. K hořkému konci? 507

O izraelské identitě 508

Izrael na ústupu 509

Konec „krátkého amerického století“? 512

OSOBNÍ DOSLOV 517

Hlavní použité zkratky a synonyma 521

PRAMENY A LITERATURA

1. Prameny 531

2. Paměti 532

3. Literatura 534

JMENNÝ REJSTRÁK 543